កម្មវិធីអភិរក្សសត្វខ្លាធំ នៅកម្ពុជា
Cambodia Tiger Conservation Program

លទ្ធផលនៃការសំភាសន៍អ្នកប្រមាញ់លើកទី ២
Results of Second Interview Survey of Hunters

CAT ACTION TREASURY

THE NATIONAL FISH AND WILDLIFE FOUNDATION

SAVE THE TIGER FUND

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

≈≈≈≈≈

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា-ប្រមាញ់ និង នេសាទ

នាយកដ្ឋាន រុក្ខា-ប្រមាញ់

ការិយាល័យការពារសត្វព្រៃ

របាយការណ៍

លទ្ធផលសំភាសន៍អ្នកប្រមាញ់លើកទី២

ចាប់ពីថ្ងៃទី ១៧ ឧសភា ១៩៩៩ ដល់ ថ្ងៃទី ០៤ កក្កដា ១៩៩៩

ដោយ :

- លោក ត្រី ម៉ះផល
- លោក រ័ត្ន ប៊ុនធឿន
- លោក ស៊ិន ប៉ូលីន
- លោក អ៊ុក គឹមសាន
- លោក អ៊ុច សីហា
- កែសំរួលដោយ : លោក ស៊ុន ហ៊ាន

ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០០

មាតិកា

≈≈≈

- សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ
- សេចក្តីសង្ខេប

	ទំព័រ
I- សេចក្តីផ្តើម :	១
.ស្ថានភាពទូទៅសត្វព្រៃនៅកម្ពុជា	១
.លទ្ធផលនៃការធ្វើសំភាសន៍លើកទី១	២
.មូលហេតុនៃការធ្វើសំភាសន៍លើកទី២	៣
.ការជ្រើសរើសតំបន់ស្រាវជ្រាវ	៣
II- ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គម:	៣
២.១- ប្រជាជន	៣
២.២- មុខរបរ	៤
២.៣-សុខាភិបាល	៤
២.៤-ការអប់រំ	៥
III- ស្ថានភាពសត្វខ្លាធំនៅក្នុងតំបន់ :	៥
៣.១- វត្តមាន	៥
៣.២- ភាពគំរាមកំហែង	៧
៣.២.១-ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ	៧
៣.២.២-ការប្រមាញ់	៧
៣.៣- ការធ្វើអាជីវកម្ម	៨
IV- វិធីសាស្ត្រ :	៩
៤.១- ការសំភាសន៍	៩
៤.២- ទីកន្លែងសំភាសន៍	៩
៤.៣- ការជ្រើសរើសព្រាន	១០
៤-៤-មូលហេតុនៃការប្រើប្រាសវិធីសាស្ត្រសំភាសន៍	១៤

V- លទ្ធផលនៃការសិក្សាសង្ខេប : ១៤

៥.១. ភូមិភាគឥសាន ១៥

៥.១.១: ជួបខ្លា ១៥

៥.១.២ : ឃើញដាន ១៥

៥.១.៣: ទិន្នន័យខ្លាដែលបានសំលាប់ ១៦

៥.១.៤: ប្រភេទសត្វប្រមាញ់ ១៧

៥.១.៥: ការវាយប្រហាររបស់សត្វខ្លាមកលើមនុស្ស និង សត្វស្រុក ១៩

៥.១.៦: ប្រភេទសត្វដែលប៉ះពាល់ដល់ប្រពៃណី-ទំនៀមទំលាប់ ២០

៥.១.៧: ឧបករណ៍ប្រមាញ់ ២២

៥.១.៨: ការបែងចែកផលប្រមាញ់ ២២

៥.១.៩: សារៈសំខាន់នៃការប្រមាញ់ចំពោះគ្រួសារ ២៤

៥.១.១០: ចំណេះដឹងរបស់ព្រានពីនយោបាយសត្វព្រៃរបស់រដ្ឋាភិបាល ២៤

៥.១.១១: ចំណេះដឹងរបស់ព្រានទៅលើការអភិរក្ស ២៤

៥.១.១២: ការវាយតំលៃរបស់ព្រានលើស្ថានភាពសត្វព្រៃ ២៥

៥.២. ភូមិភាគខាងត្បូងបឹងទន្លេសាប ២៧

៥.២.១: ជួបខ្លា ២៧

៥.២.២ : ឃើញដាន ២៨

៥.២.៣: ទិន្នន័យខ្លាដែលបានសំលាប់ ២៩

៥.២.៤: ប្រភេទសត្វប្រមាញ់ ៣១

៥.២.៥: ការវាយប្រហាររបស់សត្វខ្លាមកលើមនុស្ស និង សត្វស្រុក ៣២

៥.២.៦: ប្រភេទសត្វដែលប៉ះពាល់ដល់ប្រពៃណី-ទំនៀមទំលាប់ ៣៣

៥.២.៧: ឧបករណ៍ប្រមាញ់ ៣៥

៥.២.៨: ការបែងចែកផលប្រមាញ់ ៣៩

៥.២.៩: សារៈសំខាន់នៃការប្រមាញ់ចំពោះគ្រួសារ ៤០

៥.២.១០: ចំណេះដឹងរបស់ព្រានពីនយោបាយសត្វព្រៃរបស់រដ្ឋាភិបាល ៤០

៥.២.១១: ចំណេះដឹងរបស់ព្រានទៅលើការអភិរក្ស ៤១

៥.២.១២: ការវាយតំលៃរបស់ព្រានលើស្ថានភាពសត្វព្រៃ ៤២

៥.៣. ភូមិភាគខាងជើងបឹងទន្លេសាប ៤៤
៥.៣.១: ជួបខ្លា ៤៤
៥.៣.២ : ឃើញដាន ៤៤
៥.៣.៣: ទិន្នន័យខ្លាដែលបានសំលាប់ ៤៥
៥.៣.៤: ប្រភេទសត្វប្រមាញ់ ៤៥
៥.៣.៥: ការវាយប្រហាររបស់សត្វខ្លាមកលើមនុស្ស និង សត្វស្រុក ៤៧
៥.៣.៦: ប្រភេទសត្វដែលប៉ះពាល់ដល់ប្រពៃណី-ទំនៀមទំលាប់ ៤៧
៥.៣.៧: ឧបករណ៍ប្រមាញ់ ៤៩
៥.៣.៨: ការបែងចែកផលប្រមាញ់ ៥០
៥.៣.៩: សារៈសំខាន់នៃការប្រមាញ់ចំពោះគ្រួសារ ៥១
៥.៣.១០: ចំណេះដឹងរបស់ព្រានពីនយោបាយសត្វព្រៃរបស់រដ្ឋាភិបាល ៥២
៥.៣.១១: ចំណេះដឹងរបស់ព្រានទៅលើការអភិរក្ស ៥៣
៥.៣.១២: ការវាយតំលៃរបស់ព្រានលើស្ថានភាពសត្វព្រៃ ៥៣
VI- សន្និដ្ឋាន : ៥៥
៦.១- សត្វខ្លា ៥៥
៦.២- សត្វព្រៃទូទៅ ៥៥
៦.៣- ព្រាន ៥៦
៦.៤- ប្រសិទ្ធិភាពនៃការអភិរក្សសត្វខ្លា ៥៧
VII- អនុសាសន៍ : ៥៨
៧.១- បន្ទាន់បំផុត ៥៨
៧.២- សំរាប់អនាគត ៥៩

======================

=======

==

បញ្ជីវិចិត្ររូប

ទំព័រ

រូបថត

១-ឧបករណ៍ អន្ទាក់សំរាប់ដាក់សត្វខ្លា ប្រើស ជ្រូក................(ខេត្តមណ្ឌលគិរី-កោះកុង) ២៣ និង ៣៩

២-សកម្មភាពសំភាសន៍ព្រាននៅក្នុង ខេត្តក្រចេះ ២៦

៣- សកម្មភាពសំភាសន៍ព្រាននៅក្នុង ខេត្តកោះកុង ៤៣

៤- សកម្មភាពសំភាសន៍ព្រាននៅក្នុង ខេត្តសៀមរាប ៥៤

តារាង

១-បញ្ជីឈ្មោះព្រានដែលបានសំភាសន៍ដោយបញ្ជាក់អំពីមុខរបរ ទីលំនៅនិង បទពិសោធន៍ ១១-១៣

២-តារាងបញ្ជាក់អំពីកំរិតឆន្ទះរបស់ព្រានទៅលើប្រភេទសត្វដែលត្រូវប្រមាញ់ (ខេត្តក្រចេះ-មណ្ឌលគិរី) ១៧-១៨

៣- តារាងបញ្ជាក់អំពីកំរិតឆន្ទះរបស់ព្រានទៅលើប្រភេទសត្វដែលត្រូវប្រមាញ់ (ខេត្តកោះកុង) ៣១-៣២

៤- តារាងបញ្ជាក់អំពីកំរិតឆន្ទះរបស់ព្រានទៅលើប្រភេទសត្វដែលត្រូវប្រមាញ់ (ខេត្តសៀមរាប-ព្រះវិហារ) ៤៦-៤៧

ឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធ១: បញ្ជីរសំនួរសំភាសន៍ព្រានប្រមាញ់ស្តីពី ការស្ទង់ប៉ាន់ស្មានចំនួនសត្វខ្លាធំនៅប្រទេសកម្ពុជា លើកទី១

ឧបសម្ព័ន្ធ២: បញ្ជីរសំនួរស្តីអំពី ការស្ទង់ប៉ាន់ស្មានចំនួនសត្វខ្លាធំនៅប្រទេសកម្ពុជា ដែលត្រូវបំពេញបែបបទដោយ មន្ត្រីរុក្ខា-ប្រមាញ់មូលដ្ឋាន

ឧបសម្ព័ន្ធ៣: សំរង់បែបបទសំភាសន៍ព្រានប្រមាញ់លើកទី២

ឧបសម្ព័ន្ធ៤: តារាងបញ្ជាក់អំពីពេលវេលានិង ទីកន្លែងដែលព្រានបានជួប ជួបដាននិង សំលាប់ខ្លានៅខេត្តក្រចេះនិង មណ្ឌលគិរី ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៨-១៩៩៩

ឧបសម្ព័ន្ធ៥: តារាងបញ្ជាក់អំពីពេលវេលានិង ទីកន្លែងដែលព្រានបានជួប ជួបដាននិង សំលាប់ខ្លានៅខេត្តកោះកុង ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៨-១៩៩៩

ឧបសម្ព័ន្ធ៦: តារាងបញ្ជាក់អំពីពេលវេលានិង ទីកន្លែងដែលព្រានបានជួប ជួបដាននិង សំលាប់ខ្លានៅខេត្តព្រះវិហារនិង សៀមរាប ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៨-១៩៩៩

សេចក្ដីថ្លែងអំណរគុណ

≈≈≈≈≈

យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាជាក្រុមស្រាវជ្រាវសត្វខ្លាកម្ពុជា (Cambodian Tiger Research Team) សូមថ្លែង អំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ អ្នកស្រី Kristin Nowell ប្រធានអង្គការ CAT (Cat Action Treasury) ដែលបានផ្ដួចផ្ដើមគំនិត និង យកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការរៀបចំអភិរក្សសត្វខ្លាធំនៅកម្ពុជា។ នេះជាលើកទីមួយ ហើយដែលប្រទេសកម្ពុជា បានទទួលការចាប់អារម្មណ៍ពីអន្តរជាតិ លើការបាត់បង់ប្រភេទ សត្វខ្លាធំ ហើយថែមទាំង បានឧបត្ថម្ភទាំងបច្ចេកទេស និង ថវិការដើម្បីឱ្យការងារជំហ៊ានទី២ នេះ បានប្រព្រឹត្តទៅដោយ ជោគជ័យ ។

ជាមួយគ្នានេះដែរក៏សូមថ្លែងអំណរគុណដល់លោក HunterWeiller អ្នកសំរបសំរួលគំរោងអង្គការ CAT ដោយលោកបានធ្វើកិច្ចការងារដោយផ្ទាល់ ក្នុងមួយរយៈពេលដែលលោកមានវត្តមាននៅកម្ពុជា ពិសេសបានធ្វើឱ្យពិភពលោកមានកង្វល់តាមរយៈសារពត៌មានអន្តរជាតិ ចំពោះអង្គការអភិរក្សសត្វព្រៃនានា លើរបាយ និង ភាពគំរាមកំហែងសត្វខ្លានៅកម្ពុជា ។

ទន្ទឹមគ្នានេះដែរក៏សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះលោក ស៊ុន ហ៊ាន អនុប្រធានការិយាល័យការពារសត្វព្រៃ កំពុងបំពេញការសិក្សាថ្នាក់អនុបណ្ឌិតនៅសកលវិទ្យាល័យ Minnesota សហរដ្ឋអាមេរិក ដោយលោកបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតំលៃក្នុងការទំនាក់ទំនងគំរោងថវិកាក៏ដូចជាការផ្ដល់គំនិតនិងការគ្រប់គ្រងគំរោងនេះរហូតដល់ទីបំផុត។

សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះលោក ប្រធានការិយាល័យការពារ សត្វព្រៃ និង ថ្នាក់ដឹកនាំនាយកដ្ឋានរុក្ខា-ប្រមាញ់ដែលបានសំរួលការងារដល់ក្រុមយើងខ្ញុំ តាំងពីដើម រហូតដល់បញ្ចប់ ការងារ ។

ដូចនេះដែរ យើងខ្ញុំសូមថ្លែង អំណរគុណចំពោះ អាជ្ញាធរខេត្ត ក្រចេះ ស្ទឹងត្រែង មណ្ឌលគីរី កោះកុង ពោធិសាត់ ព្រះវិហារ និងខេត្តសៀមរាប ដែលបានគាំទ្រដល់គំរោងការងារនេះ និងយកចិត្តទុកដាក់ជួយសំរួលការងារដោយផ្ដើមតាំងពីការបើកសិក្ខាសាលានៅតាមបណ្ដាខេត្ត និងជាពិសេសជួយសហការ ដើម្បីធានាសន្តិសុខដល់ក្រុម យើងខ្ញុំ ក្នុងរយៈពេលចុះបំពេញភារកិច្ច ។

ជាចុងក្រោយក៏សូមអរគុណចំពោះកញ្ញាជា សុណារីមន្ត្រីការិយាល័យការពារសត្វព្រៃ ដែលបានជួយរៀបចំឯកសារ វាយកុំព្យូទ័រ តាំងពីដើមរហូតដល់បញ្ចប់ ដើម្បីចងក្រងជាសៀវភៅនេះ ។

❀❀❀

សេចក្តីសង្ខេប

≈≈≈≈≈

ការប្រមូលពត៌មានសត្វខ្លាធំនៅទូទាំងប្រទេស តាមរយៈការសំភាសន៏លើព្រានលើកនេះ ជាជំហានទី២ ក្រោយពីការសំភាសន៏ជំហានទី១ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៧ មក ។ គោលបំណងនៃការសំភាសន៏នេះ បានចាប់ផ្តើមក្រោយពីបានបើកអង្គសិក្ខាសាលា ស្តីពីការអភិរក្សសត្វខ្លាធំនៅក្នុងខេត្តទាំង ៦ រួចមក គឺដើម្បីប្រមូលពត៌មានឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់បន្ថែមលើការសំភាសន៏ជំហានទី១ថាតើតួលេខសត្វខ្លាធំមានការប្រែប្រួលក្នុងរយៈពេល ២ឆ្នាំចុងក្រោយនេះយ៉ាងណានិងដើម្បីផ្សារភ្ជាប់សកម្មភាពអភិរក្សជាមួយនឹងព្រានក្នុងតំបន់ រួចឈានទៅធ្វើកិច្ចសហការក្នុងដំណើរយូរអង្វែង ។

ការសំភាសន៏បានដឹកនាំធ្វើខេត្ត ៥ មាន ខេត្តមណ្ឌលគិរី ក្រចេះ ព្រះវិហារ សៀមរាប និង កោះកុង ដែលជាតំបន់បង្ហាញសក្តានុពលខ្ពស់សំរាប់សត្វខ្លា ។ ដោយឡែកខេត្តពោធិសាត់ ពុំទាន់បានដឹកនាំធ្វើការសំភាសន៏ព្រោះពេលវេលាពុំអនុគ្រោះ ។

ក្នុងចំណោមខេត្តខាងលើ យើងបានធ្វើការសំភាសន៏លើព្រានចំនួន ៧១នាក់ ដែលស្ថិតក្នុងស្រុក ១៧ ក្នុងនោះមានការរៀបចំទំរង់សំនួរយ៉ាងលំអិតមួយ ពិសេសផ្តោតលើពត៌មានសត្វខ្លាធំ និង ពត៌មានប្រភេទសត្វមានដោយកម្រមួយចំនួនទៀតមាន : ក្តាន់ (Cervus schomburgki) រមាស (Javan rhinoceros) ជ្រូកទឹក (Tapirus indicus) លំដាប់ពានរជាតិ (Primates) ពង្រូល (Manis javanica) ខ្ទីងវល្លី (Pseudonovibos spiralis) ឈ្លូសយក្ស (Megamuntiacus vuguangensis) គ្រួសារសំពោច (Viverridac) ភេរោមច្រមុះ (Lutra sumtrana) និង ប្រភេទ (Prionodon pardicolor) ដើម្បីចង់ដឹងពីវត្តមាន ថាតើវាមាននៅ ឬអាចកើតមានលើតំបន់ទាំងនោះ ។ភ្ជាប់ជាមួយនេះដែរទំរង់សំភាសន៏ក៏បានលើកជាសំនួរទាក់ទង នឹងជីវភាពរបស់ព្រានពីផលចំណូលបានពីការបរបាញ់ ពីចំណេះដឹងផ្សេងៗលើសត្វព្រៃមាន ចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់សត្វព្រៃរបស់រដ្ឋាភិបាល ទស្សនៈលើការអភិរក្សសត្វ ក្នុងតំបន់សារៈប្រយោជន៏សត្វព្រៃចំពោះមូលដ្ឋាន និង ស្ទាបស្ទង់ពីទស្សនៈផ្ទាល់របស់ព្រាន និង មតិប្រតិកម្មជុំវិញការអភិរក្សសត្វខ្លាធំ ។

ក្រោយពីបញ្ចប់ដំណើរការសំភាសន៏តាមបណ្តាខេត្តខាងលើ យើងប្រមូលបានទិន្នន័យដូចខាងក្រោម :

- ប្រភេទសត្វខ្លាធំបានទទួលរងគ្រោះច្រើនជាងគេ និង ថយចុះជាងបណ្តាឆ្នាំមុនៗ ព្រោះវាមានតំលៃផ្នែកពាណិជ្ជកម្មខ្ពស់ ក្នុងនោះខ្លាត្រូវបានប្រមាញ់រវាងឆ្នាំ ១៩៩៨-៩៩ មាន ៦១ក្បាល (បាញ់យកតែស្បែក ឆ្អឹង ចំនួន ៥៥ក្បាល និង ចាប់កូន ៦ក្បាល) និងនៅមានមួយចំនួនទៀតពុំបានទទួលពត៌មាន ដូចជាព្រានមកពីតំបន់ ផ្សេងៗ

ព្រានពុំបានសំភាសន៍ .... ។ល។ ព្រោះព្រានដែលបានសំភាសន៍គឺជាអ្នកមានលំនៅដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍ដើម្បីងាយស្រួលកិច្ចសហការនាពេលខាងមុខ ។

- ក្នុងចំណោមព្រានខាងលើ មានទេពកោសល្យខុសៗគ្នាតាមតំបន់ក្នុងការប្រើប្រាស់ ឧបករណ៍ប្រមាញ់មានកាំភ្លើង (កាំភ្លើងស្វ័យប្រវត្តិ និង ឆ្នៃ) អន្ទាក់ អង្គប់ និង ឆ្កែ អ្នកខ្លះប្រមាញ់សត្វធំៗមាន ខ្លា ដំរី ទន្សោង ខ្ទីង ខ្លះរកតែប្រភេទសត្វតូចៗមាន ពង្រូល ពស់ ... និង ខ្លះទៀត ប្រើប្រាស់តែអន្ទាក់សំរាប់ជ្រូកព្រៃ ឈ្លូស ... ។ ការបរបាញ់របស់គេទាំងនោះ ច្រើនប្រព្រឹត្តទៅក្នុងរដូវប្រាំង ឯរដូវវស្សាគេប្រកបរបរធ្វើស្រែ-ចំការជាធម្មតា មានន័យថា ក្នុងចំណោមព្រានទាំង ៧១នាក់ខាងលើមានតែ ២០នាក់ប៉ុណ្ណោះជាព្រានអាជីព ឯ ៥១នាក់ទៀតជាព្រានផង និង ធ្វើកសិកម្មផង ព្រោះការប្រកាន់របរជាព្រានតែមួយមុខ ពុំអាចដោះស្រាយជីវភាពបានទេ ។

- ក្នុងបណ្តាព្រានខាងលើ មានតែព្រាននៅភាគខាងជើងបឹងទន្លេសាប ដែលមានសកម្មភាពប្រមាញ់ខ្ពស់ ព្រោះអ្នកទាំងនោះមានការតាំងទីលំនៅរាយប៉ាយ និង ជាជនជាតិភាគតិចផង ដែលខុសពីព្រាននៅខេត្តកោះកុង ការបរបាញ់ពុំបំរើផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ឬតិចតួចបំផុត ។

- គ្រប់ព្រានទាំងអស់សុទ្ធតែធ្លាប់បានឃើញដានជើង និង ជួបខ្លាដោយផ្ទាល់ក្នុងតំបន់របស់ខ្លួន មួយចំនួនក្នុងនេះ ធ្លាប់បានបរបាញ់សត្វខ្លាទៀតផង ។ ការបរបាញ់សត្វខ្លាធំនេះ បានបង្ហាញពីភាពចៃដន្យរបស់ព្រានច្រើន ជាងពីព្រោះគេម្នាក់ៗចេញទៅបរបាញ់ ពុំបានកំណត់ប្រភេទសត្វទុកជាមុនទេ គឺប្រមាញ់តាមលទ្ធភាពដែល អាចជួប និង ឃើញសត្វ តែក៏មានព្រានមួយចំនួនមិនបរបាញ់ចំពោះប្រភេទសត្វខ្លះដោយមានជំនឿផ្ទាល់ខ្លួន (តម) ហើយនៅតែបន្តប្រពៃណីនេះរៀងរហូត ។ ដោយឡែកផលប្រមាញ់របស់ព្រានម្នាក់ៗ ពុំបានបំរើជីវភាពគ្រួសារគេឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ទេ វាគ្រាន់តែដោះស្រាយម្ហូបអាហារមួយគ្រាៗប៉ុណ្ណោះ តែបើសត្វមានតំលៃខ្លះៗ អាចធ្វើឱ្យគេមានមោទនភាពនឹងបង្កើនរុករកបន្ថែមទៀត ។ ចំពោះបញ្ហានេះ វាហាក់ដូចជាអាស្រ័យនឹងតម្រូវការទីផ្សារដែលជំរុញឱ្យគាត់ជាអ្នកដោះស្រាយប៉ុណ្ណោះ ដូចដែលតួលេខប្រភេទសត្វបានបរបាញ់មាន ពី ១៥-៣០ប្រភេទ ចំពោះព្រានម្នាក់ៗ ក្នុងនោះមាន ត្រកូលគោសាទិស ត្រកូលប្រើស ជ្រូកព្រៃ ពង្រូល មានភាពញឹកញាប់ជាងគេ លើកលែងតែពពួកបក្សី ពុំសូវមានបង្ហាញតួលេខបរបាញ់ ។

ចំពោះចំណេះដឹងរបស់ព្រានលើកិច្ចការការពារសត្វព្រៃ គឺនៅមានកំរិតទាបបំផុត គេពុំដែលបានទទួលការផ្សព្វផ្សាយណាមួយឱ្យបានយល់ពីសារៈប្រយោជន៍នៃសត្វ ឱ្យចេះស្រឡាញ់សត្វ ក្រៅពីវិធានការតឹងរឹងពីរដ្ឋាភិបាលលើមុខរបររបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែតាមការសង្កេតដោយផ្ទាល់របស់ក្រុមយើងខ្ញុំឃើញថា គ្រប់អ្នកប្រមាញ់ទាំងនោះបង្ហាញនូវទឹកចិត្តអំណរចំពោះវិធានការទាំងឡាយដែលមានន័យវិជ្ជមាន សំរាប់មូលដ្ឋាន និង តំបន់របស់គេ និងពីភាពចង់ដឹងជាច្រើនដូចជា មូលហេតុនៃការការពារសត្វខ្លាដែលមនុស្សគ្រប់ៗគ្នាយល់ថាជាសត្វសាហាវ និង មានការស្អប់ពីប្រជាជនខ្មែរភាគច្រើន ។ ការចាប់អារម្មណ៍របស់ព្រានចំពោះកិច្ចការពារធនធានសត្វព្រៃ បាន

បង្ហាញពីភាពស្វាគមន៍ច្រើនពីព្រានតាមតំបន់នីមួយៗ ព្រោះសកម្មភាពបរបាញ់កន្លងមក គាត់ដឹងថា ជាទង្វើផ្ទុយ និង វិធានការរដ្ឋាភិបាល តែសំរាប់ជីវភាពអ្នកព្រៃភ្នំ គឺបរបាញ់ ពិតជាពុំអាចជៀសបានដាច់ខាតទេ ដូច្នេះហើយ បានជាមានព្រានមួយចំនួនសំណូមពរលើរាល់បទដ្ឋានច្បាប់សត្វព្រៃ សុំឱ្យមានការបន្ធូរបន្ថយខ្លះៗលើប្រភេទត្រូវប្រមាញ់ ក្នុងន័យដោះស្រាយម្ហូបអាហារ និង ការពារដំណាំ ។

ក្រោយពីបញ្ចប់ដំណើរការសំភាសន៍លើព្រាន និង ទំនាក់ទំនងជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននីមួយៗ ក្រុមយើងខ្ញុំមានសុទិដ្ឋិនិយមច្រើនចំពោះកិច្ចដំណើរការទៅអនាគតលើប្រធានបទ " ការអភិរក្សសត្វខ្លាធំ " ពីព្រោះជាគន្លឹះសំខាន់មួយដែលយើងអាចធ្វើទៅបាន និង ទទួលផលវិជ្ជមាន ដោយហេតុថា ប្រជាជនមូលដ្ឋានត្រូវការគាំទ្រកិច្ចសហការជាបន្តបន្ទាប់ដូចដែលយើងបានធ្វើក្នុងជំហានទី ២ និង ការបើកសិក្ខាសាលាកន្លងមក ។

៙✹៚